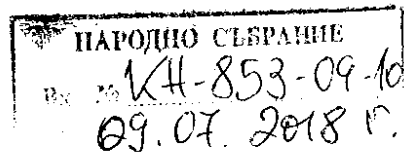

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ

Изх. № 01-00-208

София, 09.07.2018 г.

ДО
Г-ЖА МИЛЕНА ДАМЯНОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ПО ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА
КЪМ 44- ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
На Ваш № KN-853-09-10 от 22.06.2018 г.

ОТНОСНО: проект на Закон за българския език

УВАЖАЕМА Г-ЖО ДАМЯНОВА,

Във връзка с изпратения ни за становище проект на Закон за българския език, внесен за разглеждане в Народното събрание от г-н Волен Сидеров и група народни представители, № 854-01-54 на 04.02.2018 г., изразяваме следното становище:

По принцип считаме, че предложения законопроект е въпрос на законодателна целесъобразност, но предлагаме при неговото обсъждане и разглеждане да се обърне внимание на някои проблемни и/или неясни аспекти на предлаганата законова уредба доколкото същата има отношение към финансирането на провеждани от правителството политики и има основания да се предположи, че финансовите последици няма да се свеждат само до издръжката и възнагражденията на предвидения в проекта Съвет за българския език, както се твърди в мотивите на вносителите.

Предвижда се законопроектът да урежда отношения, част от които попадат в предметния обхват на други закони (Закон за предучилищното и училищното образование, Закон за българите, живеещи извън Република България и др.), но без да се предлага пълна съгласуваност на свързаната законова уредба. От една страна, това води до дублиране на правомощия на предвидения в законопроекта орган (Съвет за българския език) с такива на централни органи на изпълнителната власт, като министъра на образованието и науката и др., както и до дублиране на функции на предлаганата нова административна структура (Български културен институт „Св. Св. Кирил и Методий“, за който в мотивите към законопроекта и в предварителната оценка на въздействие липсва информация за очакваните финансови последици) със съществуващи административни структури, а от друга – крие рискове и проблеми за финансирането на съответните политики в областта на образованието и науката, културата, политиката по отношение на българите, живеещи извън страната и пр., вкл. в контекста на принципите за управление на публичните финанси и програмното бюджетиране.

В момента провеждането на цялостната политика за представяне на българската култура в чужбина се ръководи методически и финансово от Министерството на културата на България, според действащия Закон за закрила и развитие на културата. Считаме, че не е мотивирано предвиденото в законопроекта създаване на нов Български културен институт към Министерство на външните работи, който да иземе функциите на досегашните дирекции от специализираната администрация на Министерство на културата, които отговарят за международната, правната и финансовата дейност на българските културни институти в чужбина.

От друга страна провеждането на държавната политика, свързана с обучението на българите, живеещи извън Република България, както и за опазване на българското културно-историческо наследство е сред основните функции на Министерство на образованието и науката, съгласно действащия Закон за предучилищното и училищното образование. Считаме за излишно създаването на нов орган, който да дублира функциите на досегашната специализирана администрация, която има за цел да организира, координира и контролира дейността на българските училища в чужбина.

Що се касае до Съвета за българския език (за който, видно от мотивите, вносителите имат очакванията да има и администрация без това да следва от логиката на предвидената в проекта уредба), то същият се натовазва с несвойствени за подобен орган правомощия, в т.ч. такива, свързани с реализиране на административнонаказателна отговорност. Освен това, функциите на този съвет до голяма степен съвпадат с функциите на Института за български език „Професор Любомир Андрейчин“ към Българската академия на науките.

Друг проблем на законопроекта е, че част от използваните понятия са неясни от гледна точка на конкретното им прилагане в практиката. Например, използваното понятие „насърчаване“, поставя въпроса за спазване на правилата за държавните помощи. В чл. 18, чл. 19 и § 4 от преходните и заключителните разпоредби на законопроекта се предвижда насърчаване/подпомагане за използване, обогатяване, популяризиране на българския книжовен език. В проекта не се уреждат видът, формата и редът за това.

Поради посоченото, отбелязваме, че всички насърчения и стимули следва да бъдат планирани и прилагани при съобразяване с действащия режим по държавните помощи и да бъдат оценени предварително, както за приложимост, така и за съвместимост (когато е приложимо).

Съгласно чл. 25, ал. 2 от законопроекта, например, се създава национална програма за развитието на българската форма на кирилицата, която финансира и подкрепя развитието на наборни шрифтове, съобразени с утвърдения държавен стандарт, и свободното им публично разпространение. От редакцията на съставителите не става ясно какво всъщност се има предвид под създаване на национална програма, която да финансира съответни дейности и как подобно законодателно решение се вписва в правилата на Закона за публичните финанси и пр. Като пример за неясна разпоредба може да бъде посочена и тази на § 2, ал. 1 от преходните и заключителните разпоредби и др.

Според нас мотивите към законопроекта не дават отговор на изключително важните, предвид предлаганите промени, въпроси за финансовите и други средства, необходими за осигуряване дейността на новите структури. Освен това предлаганото частично самофинансиране на Съвета за български език от глоби не е приложимо, предвид факта, че приходите по бюджета не са целеви, съгласно чл. 17, ал. 1 от Закона за публичните финанси.

По наше мнение изложената в т. III от приложената предварителна оценка на въздействието информация относно бюджетното въздействие на отделни части от законопроекта е непълна, а също така не е подкрепена със съответните разчети.

Във връзка с гореизложеното, считаме, че материалите не съдържат изискуемото съгласно чл. 28, ал. 2, т. 3 от Закона за нормативните актове (в мотивите към проекта на нормативен акт следва да се съдържат финансовите и други средства, необходими за прилагането на новата уредба) и в тази връзка, Министерството на финансите не може да подкрепи предложения проект на Закон за българския език.

МИНИСТЪР: **ВЛАДИСЛАВ ТОРАНОВ**

